

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona

Ujbóli elmaradt a katymári beszámoló

Vass miniszter éjjel fél két óráig várakozott a Keleti pályaudvaron, de nem jött le Katymárra, mert a hófúvás miatt nem indult vonat.

A nagybaracskai választókerület képviselőjének, a legújabbban a polgári házasság ellen érthetetlen mániatikus dühű hadakozó dr. Lang Jánosnak a választói közt tervezett beszámolója épüghuzódik, késlekedik, mint dr. Valkó Lajos kereskedelmi miniszternek, Baja város követének a beszámolója Baján.

Lang János is már elhalasztotta jó egypárszor a beszámolójára kitűzött terminust. Legutolsó terminus november 29-ike lett volna. Ez az időpont annyira komoly volt, hogy dr. Lang két nappal előbb tényleg le is utazott Katymárra, ahova dr. Szabovljevic Dusan alispán is kiutazott a beszámoló előkészítésére és azért, mert bizonyosra vették, hogy a Huszár-Ernst-féle kereszténypartit dr. Lang János beszámolójára le fog jönni ugyancsak a Huszár-Ernst-féle kereszténypartival kacérkodó s valamikor hozzájuk tartozó dr. Vass József népjóléti miniszter is, aki most ismét miniszterelnökké helyettes addig, amíg Bethlen gróf hazajön Genfből.

A beszámoló azonban ismét elmaradt: ezúttal dr. Vass József miniszter miatt. Lang ugyanis minden áron Vass miniszter jelenlétében akarja beszámolóját megtartani, mert annak így erősen népszerűsítő hatása lenne; a miniszter azonban nem érkezett meg Bajára s így innen Bajáról sem mehetett ki tovább Katymárra. Vass József dr. miniszter helyett egy távirat érkezett Katymárra dr. Lang János képviselő címére. A táviratot a miniszter titkára küldte. A sürgönyben értesítette dr. Lang Jánost, hogy szombaton este és éjjel a miniszter fél két óráig várakozott a keleti pályaudvaron, de az irtózatos hófúvás miatt a vonat nem indulhatott le Bajára s a miniszter nem akart tovább ácsorogni az állomáson, hanem lefújta tervezett katymári utját.

Erre dr. Lang János képviselő

Dr. Fülep Lajos előadása a magyar népdalról és népzeneről.

Az ismeretterjesztő ciklus harmadik előadását vasárnap tartották meg a Nemzeti Szálló nagytermében, ahol dr. Fülep Lajos népszerű modorban, illusztrációkkal fűszerezve a magyar népköltészetéről, dalairól és zenéjéről beszélt s próbálta rávezetni a közönséget a saját értékeinkre.

Az előadást óriási érdeklődés előzte meg és jogos is volt a publikum várakozása dr. Fülep Lajos személye, mondanivalói és előadási modora iránt. A Nemzeti Szálló nagytermét erre az alkalomra olyan hatalmas, eidekél publikum öntötte el, hogy a terem alig tudta magába fogadni az odaözönlő emberek százait. Körülbelül 500 ember szorongott a teremben és leste a dr. Fülep Lajos ajkairól lepergő igét, a tömörül megmintázott súlyos megállapításokat, az elegánsan fogalmazott mondatokat.

Oyan magas és nivós volt ez az előadás, amely méltán érdemelte meg azt a felcsigázott érdeklődést, ahogyan várták a bajjai tudós református lelkésznek a közönség előtti megjelenését. Meg kell még külön emlékeznünk az előadáson közreműködő bajai dalosokról, elsősorban dr. Fülep Lajosné urhő győri, akinek kelleme, me'eg szopránját olyan tomboló lelkesedéssel hallgatta a közönség, hogy nem egy énekszámát és duettjét (páros népdal) meg kellett ismételni. Csak az elismerés hangján tudunk megemlékezni arról a mély, tisztá baritonról, amelyen dr. Patoky István törvényszéki bíró in-

terpretálta az előadó által kiválogatott jellemző népdalokat. Ugyancsak a hálás elismerés hangján

kell szólnunk Bartos Rezső városi tisztviselő csengő tenorjáról és Kárig Emil zongorakíséretéről. Az előadók művészetük legjavát nyújtották és a közönség tapsorkánja volt a jele hogy az előadók eltalálták a hangot, odanyultak a szívünkhöz, a hangulatunkba ferköztek; dr. Fülep jól kiválasztotta azt a témát, ami napi súlyos gondjaink közepette is érdekel bennünket és a publikum egy magas színvonalu est emlékével távozott a két óráig tartó előadásról.

Kinos feltűnést keltett, hogy hiányzott az exkluzív keresztény intelligencia.

Külön árvaszéket állítanak fel

Az árvaszéki ülnököket sérelem érte a státuszrendezés kapcsán.

A státuszrendezés során nagy sérelem érte az árvaszéki ülnököket. Az új státusz szerint az ülnökök 20 százaléka kerül csak az A) listára s többi 80 százaléka B) vagy C) listán talál helyet. Furcsa intézkedése a rendeletnek az is, hogy a VI ik fizetési osztályból kisorsítja az árvaszéki ülnököket s a VII ik fizetési osztálynak megfelelő B) listára teszi őket.

A rendelet eme igazságtalanságai nagyon elkeserítették az árvaszéki ülnököket, akik most erélyes akciót indítottak sérelmeik orvoslása érdekében. Tiltakoznak a státuszrendezés sérelmes pontjai ellen s követelik azok megváltoztatását. Az országos tiltakozó gyűlést december 8-án tartják meg Budapesten, amely igen viharosnak ígérkezik.

Az árvaszéki ülnökök népes küldöttsége a napokban keresie fel Rikovszky Iván ügyminisztert, akitől a státuszrendezés okozta sérelmek orvoslását kérik.

A ügyminiszter kijelentette, hogy elismeri az árvaszéki ülnökök panaszainak jogosságát. A felhozott sérelmeket orvosolni fogja. Rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé az árvaszéki ülnökök felállítására. Az árvaszé-

vényszékek felállításakor rendezie a sérelmeket s honorálja a kívánóságokat.

A vármegyeházán jó helyről nyert információk szerint az árvaszéki törvénytörvényekkel kapcsolatban a következő felvilágosítást adták:

— A mi információk szerint a törvényjavaslat már elkészült, amely kivészi a városi és megyei árvaszékeket a közigazgatás hatásköréből és külön bíróságot, az ugynevezett gyámügyi bíróságot kreálja az árvaszékek helyébe, amelyeknek egyetlen egy felebbezési fóruma lesz és pedig a közigazgatási bíróság.

— Ez tehát azt fogja jelenteni, hogy a gyámügyi bíróságok épüly külön független ítélkező szerv lesz, mint a rends bíróság. A gyámügyi bíróságok megválasztása összefügg a közigazgatás egyszerűsítésével.

— A magzatelhajtás áldozata. Szalkay Hujko Péterné, Körömczi Ilona mélykúti lakos a múlt héten két deci rumba áztott sáfránylét ivott meg, hogy magzatát elhajtja. A fiatal assz ny három napi bozasztó szenvedés után vasárnap este meghalt.

Kirakatainkról meggyőződhet, hogy

!!! Hócipőkben legolcsóbb és legnagyobb raktár !!!

Kattarinka cipőáruház

„Candee“. Wünpassing. Tretern. Szentpétervári orosz márkák.

Fischer Simon mechanikai üzletében

Baja, Gáspár Ferenc uca 44. (Schmidt képernyő épületében)

Rádót

legm...
rancia...
olcsó...
nyő...
felté...
!

Kanyószló

elech...
Baja, Sz...

A Bajai Fogyasztószövetkezet

„A BAJAI FOGYASZTÓSZÖVETKEZET”
mint leendő közgyűlést

1925. évi...
vasárnap...
Bajai...

I. ker., C...
szám alut...

Az alakul...
zaia...

1. Az ala...
kárának...

2. Az ala...
megállá...

3. Szöve...
alkulása...

4. Az ala...
felügyel...

5. E. elleg...
nyak.

Baja város...
munká...

A szöve...
munkások

Takaréka...
Budape...

Alaptöke...
anykorona)

finanszíroz...

Az...
névben

Gyula.

Ujbest

Chas...
Ker...
Dien...
itató

M...
ment,

ka...
vizi

hom...
rántó,

k...
pégle.

mi...
nyiség...

Gr...
Miksa

Sp...
pégle és

G...
nyár

Tel. 100.
Tel. 111.

adni s egyuttal az egyik gazda felajánlotta, hogy az iskola céljaira a házában két szobát átalakít.

Ugyancsak megbeszélték a pincemesterek által tartandó borkezelési tanfolyamot, a dispansaire-otthon elhelyezésének kérdését: a jánoshalmi Tüdőbeteg-gondozó intézetnek már találtak alkalmas helyiséget, amit 8 millióért vettek ki: a bácsalmási dispansairet a szegényházban helyezik el és az ottani zárdanővérek látják el benne a gondozó nők tisztét.

Ugyancsak megtárgyalták még a jánoshalmi polgári iskola dolgot, valamint foglalkoztak a miniszter által beszüntetni elrendelt bácsalmási polgári iskola ügyével, közúti kérdésekkel, azonkívül a határok mentén a csendőrség szaporításának kérdésével is.

HIREK.

A kereskedelmi iskola Széchenyi ünnepe.

Az állami fiú és női felső kereskedelmi iskola vasárnap tartotta meg Széchenyi István emlékünnepe a Nemzeti kaszinó helyiségeiben. Az ünnepség a kereskedelmi iskolához méltó magas színvonalú volt. H. nafi József II. évfolyambeli tanuló általános tetszés mellett szavalt a Arany János költeménynek Széchenyi emlékére egy szép részletét. Majd Legányi Dezső igazgató vette át a szót és beszédet, szépen átgondolt tartalmú emlékbeszédet mondott Széchenyi Istvánról. A pompás beszéd vastag hallgatóság ragadta a magyarázat hallgatóságát. Denneberg Artur III. évfolyam

lyambe i tanuló művészi tökélyű hegedűjátéka valóságban extázisba hozta a publikumot. Aebácz Imre III. évfolyamu tanuló irodalmi színvonalon álló felolvasása „Széchenyi és a magyar irodalom” következett. Csirszka Rózsika bravouros zongora játéka és Takács Zoltán ügyes szavalaia után a himnusz hangjai mellett végződött a minden ízében értékes és élvezetes ünnepség.

Az ipari továbbképző tanfolyam Kedden délután négy órakor kezdődik el a Szent Antal uccai polgári fuiskolában az ipari tovább képző tanfolyam, amelyre eddig 30 helyi iparos jelentkezett. Az iparosok tovább képzése és művelése szempontjából — mert hisz ezen tanfolyamokon sokoldalú kiképzésben részesülnek az iparosok — fontos volna, ha minél többen jelentkeznének még erre a tanfolyamra.

Valkó háromszoros miniszter. Bethlen gróf miniszterelnök Klebelsberg Kunó kultuszminiszterrel ma kedden déli egy órakor Genfba utazott, ahová már szombaton elutazott Bud

pénzügyminiszter és Szabóky államtitkár. Bud János pénzügyminisztert távolléte alatt dr. Valkó Lajos kereskedelmi miniszter helyettesíti, aki egyuttal a külügyminisztériumot is vezeti.

Dispansaire-otthon Katymáron. Szombaton dr. Szaboviyevics Dusán alispán kiutazott Katymárra, ahol a községi képviselőtestület tagjaival tárgyal gazdasági jelentőségű kérdésekről, utépitési problémákról, szakoktatásról, azonkívül arról az újabb felmerült és felkarolandó ideáról, hogy Katymáron is létesítsenek egy tüdőbeteg-gondozó intézetet.

A Magyar-Olasz Bank újból eladta egy balatoni érdekeltségét. A Magyar-Olasz Bank egymásután ad tul balatoni érdekeltségein. Korábban a siófoki, majd a földvári érdekeltséget értékesítette, legújabbán pedig a Balatontavi Gőzhajózási részvénytársaságnál levő érdekeltséget adta el a Belhajózási Részvénytársaságnak, mely ezzel a hajózási részvénytöbbségét is meg szerezte.

Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár

Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár
Apollo-illatszertár

MOZI.

December 1., kedden délután 6, fél 9 órai kezdettel.

A francia filmgyártás ezidei legnagyobb filmje. Claude Farrère, a „Csata” világhírű írójának második filmje

Virrasztanak a fegyverek.

Egy izgalmas tengeri ütközet története 8 felvonásban. Főszerepben: Ivonne de la Croix és Petrovich Szevetiszláv. Hatalmas méretű film ez, a francia földközi tenger hajóhadának közreműködésével. Ezt megelőzi:

Becsomagolt kutya.

Burleszk 2 fev. és Híradók.

December 3, csütörtökön délután 6, fél 9 órai kezdettel.

A Nordisk filmgyár tüneményes alkotása. CH. Dickens világhírű regénye.

A kis Dorrit.

Csodás szép filmregény 7 felvonásban. Főszerepben: Gunnar Tolneas és Karin Bell. Ezt megelőzi: **Házasság határidőre** kitűnő vígjáték 6 fev. Főszereplők: Constance Talmadge. Híradók.

x **Plissé és Gouvré** munkát készítek, jótállás mellett 110 centiméter szélességig, aljak 30.000-101 60.000-ig, fodrok 10.000-20.000-ig Stellner Zsigmondné Vörösmarthy ucca 1. sz. Grauaug-ház.

Karácsonyi vásár

Résztvesz 1 pár gyönyörű cipő kisorsolásában, aki ezen a héten vásárol

Kattarinka József és Fia
Cipőáruházában.

A nyeremény kirakatainkban megtekinthető!!
Huzás hetenként.
Eredmény e helyen közöltetik.

Ujbest
Chas...
Ker...
Dien...
itató
M...
ment,
ka...
vizi
hom...
rántó,
k...
pégle.
mi...
nyiség...
bes...
nyobb
átók
Gr...
Miksa
Sp...
pégle és
nyár
G...
nyár
Tel. 100.
Tel. 111.

Hócipő, sárcipő

és egyéb cipő különlegesség.

MATKOVITS JÁNOS cipésznél. (Városház épület.)

Karácsonyi kiállítás a Zádor Bazárban

Nyitva december 1-től
:- január 3-ig. :-

Hölgyeknek és uraknak
alkalmas ajándék tárgyak:

Bőröndök
Pulloverek
Pénztárcák
Thermosok
Utikészletek
Ékszer-dobozok
Vadász-harisnyák
Vadász-mellények
Manikűr készletek
Vázák és szobrok
Íróasztal készletek
Dohányzó készletek
Autólack készletek
Berndorfi alpaca
evőeszközök

Nagy elővételi vásár
a játék-osztályban!

December 15-ig
10%
engedmény.

— **Hősök temploma és szobra Bácsalmáson.** A tegnapi értekezleten a bácsalmási kiküldöttektől dr. Szabovlyevics alispán megkérdezte, mi van a hősök emlékével, mert sajnán, hogy Bácsalmáson még nem állított emléket a hősöknek az élők kegyele. Vörös Béla községi főjegyző elmondta, hogy éppen tegnap értesítette a gyűlés nehéz munkáját végző Barth Benedek plébanos, hogy eddig 4 vagon buza gyűlt össze a hősök templomára, amelynek felépítésére a főjegyző szerint 13 vagon buza elegendő lenne. Az alispán megkérdezte a jelen levő Koller Öskár főszolgabíró, mi az ő véleménye: csakugyan elég lesz-e 13 vagon buza. A főbíró kijelentette, hogy az ő véleménye szerint ez nem elég, hanem jelentősen több kell. Erre a községi bíró elmondta, hogy a templom tervezési rajza már készen is vannak és azokat Petrovácz Gyula fővárosi mérnök a nemzeti gyűlés fájvédő csoportjának harcos képviselőtagja készítette.

— **A házivarrónőknek is iparendedélyt kell váltaniuk.** A bajai női szabók szakosztályában legutóbb az a panasz hangzott el, hogy nagyon

sok felsőruha varrónő dolgozik Baján, aki nem váltotta ki iparendedélyt. Miután pedig külön miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy a házaknál dolgozó felsőruha varrónők is csak abban az esetben dolgozhatnak, ha az iparendedélyt kiváltják, a bajai női szabók szakosztálya elhatározta, hogy mozgalmat indít az iparendedély nélkül dolgozó varrónők ellen.

— **A pénzügyi bizottság állandóan ülészik.** A városi törvényhatósági bizottságból alakult pénzügyi bizottság már 5 nap óta minden nap a város jövő évi költségvetését tárgyalja. A napokban is délután fél 7 óráig tárgyalták az egyes ügyosztályok költségvetéséről. Leghosszabban a mérnöki hivatal költségvetését tárgyalták. A költségvetés négy millió dolláros deficit-jének elintézéséről úgy próbálnak gondoskodni, hogy az egyes ügyosztályok kulturális s nem okvetlenül szükséges investációs kiadásait törlik.

— **Telepengedély kérések.** Wagenbauer Ferenc bajai lakos petróleum és benzín raktárához, a Hahn és Klauber bajai cég és Fischhoff Samu bajai lakos

petróleum raktárához telepengedélyt kér. A helyszíni tárgyalás Wagenbauerrel december hó 17-én fél 10 órakor Vörösmarty u. 6., Fischhoffnál dec. 17-én Kossuth Lajos uca 4. sz. alatt délelőtt 10 órakor és a Hahn és Klauber cégnél dec. 25-én délelőtt 10 órakor a Mátyás király-tér 6. sz. a alt lesz, melyre a tőzsomszédokat, valamint az összes érdekelteket meghívják és írásuk, hogy akik a kért telepengedély ellen bármilyen kifogást akarnának tenni, kifogásaikat a helyszíni tárgyalás napjáig a városi színház rendszertől ügyosztályán, vagy a tárgyaláskor helyszínen akár szóval vagy írásban annyival is inkább tegyék meg, mert különben a telepengedélyt — hacsak közérdek nem szolgál akadályul megfogják adni.

— **Talált tárgyak az államrendőrségen.** Az államrendőrségtől kapott hirdmények alapján nap-nap után közölik azokat a tárgyakat, amelyeket a becsületes megtaláló átstolt a hatóságnak. A talált tárgyak értéke naponta kisebb nagyobb összeg-kre rug. A feledékenység és szorakozottság oly nagy, hogy sokszor a legkülönbébb tárgyakat találják. Így akárhányszor előfordult már, hogy alszoknyát, bugyit, gummisapkát, kémményseprőt, is találak. Ma például egy csomagban egy barna női fejkendő, egy fekete bársonydarabot és egy fehér vászondarabot, azonkívül más va aki egy e nyőt talált, amiket igazolt tulajdonosaik átvehetnek az államrendőrkapitányságnál.

Pillangó védjegyű **Brázay márványszappan,**
legjobb, legolcsóbb, legkedveltebb piperezappan.
A polgári háztartások cikke!

Tűzifa

ugy lágy, mint keményfa
a legolcsóbb napi áron rendelkezhető
Katanics Antalnál
Erzsébet királyné uca 96.

Telefon 91.

Telefon 91.

Salamon Sándor

Elváltat lekomobiloknak magánjáróvá, benzinnel üzemű gépeknek szívógézzé való átalakítást, mindenféle gépek szerelését javítását, hengerfúrásokat, tengelyek készítését, golyós csapágyak való átalakításokat, malmhengerek rovátozó-lakát, autógáz legesztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés

Baja,

Vörösmarty Mihály uca 2.

Telefon: 187.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordóon traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddiáznó jegyű cskéket, eredeti Union Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzint, cséplőgéprolák, eredeti Böhrer dobson. legjobb teljesparatorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Attila uca 15. szám alatti
vendéglő
bérbeadó. — Bővebbet
Riesz Ferenc
vendéglősnél, Szt. István-tér 8.

Csemege, fűszer, gyarmat, rövid és diszmű áruk
legolcsóbb beszerzési forrása
özv. Henerary Antalné és Fiacégnél.
(Telefon 70.)

Éjjeli inspekció
nov 29 től dec 6 ig
reggel fél 8 óráig es vasár nap délután nyitva
Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyászattára.

200.000 koronás havi
Fischer Simon
mechanikai üzletében

KOVÁCS

Építőeszközök és építési gépek
Baja, Gábor uca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)